

De IC-lijst is niet meer

De stapels papierwerk op de IC behoren voorgoed tot het verleden. Patiëntgegevens verzamelen, rapporteren en analyseren is hier sinds kort een fluitje van een cent. Daarvoor zorgt het Patiënt Data Management System (PDMS). Medewerkers op de IC zijn er erg mee in hun sas. Door Annemieke Lenssinck

In het IC-bed ligt een oude mevrouw. Ze is in een diepe slaap verzonken. Bij haar voeteneind bekijkt een IC-verpleegkundige de kersverse labuitslagen van de patiënte die een zware operatie heeft ondergaan. Ze klikt een paar keer met de muis, kijkt op het beeldscherm waar cijfers in keurige rijtjes tevoorschijn floepen en knikt tevreden. "Da's allemaal mooi in orde", zegt ze en logt zichzelf weer uit.

Leeg

Een computer bij elk IC-bed waarop alle patiëntgegevens met een muisklik te vinden zijn: wie de verpleegkundige ermee aan het werk ziet, denkt dat het nooit anders is geweest. Niets is minder waar. Tot begin april stonden labuitslagen, energiebehoefte, infecties, infusen, medicatie en nog veel meer patiëntgegevens 'gewoon' op papier. Met de komst van het PDMS behoort het tijdverslindende, omslachtige schrijfwerk grotendeels tot het verleden. Het systeem registreert, controleert en analyseert heel veel automatisch. "En dat gebeurt bovendien heel snel, nauwkeurig, voor iedereen leesbaar en volgens een vaste structuur", sommen IC-verpleegkundigen Netty Koster en Ed Mulder de grootste voordelen op die het nieuwe systeem in de dagelijkse praktijk met zich meebrengt. Samen met projectleider Ad Molenaar, manager Groene Zone Ben Peek, anesthesiologen-intensivisten Jan-Willem Wirde en Ronald Wesselink en arts-assistent Anesthesiologie Paul Elbers vormden Netty en Ed de werkgroep die maandenlang keihard heeft gewerkt aan de invoering van het systeem. Een flinke klus, want het systeem kwam 'leeg' binnen en is in het ziekenhuis zelf geconfigureerd. Ook de hardware regelen en plaatsen leverde veel werk op. "We hebben bijvoorbeeld vier kilometer kabels laten trekken", vertelt Ed.

Spannende dag

Het Antonius is een van de eerste perifere ziekenhuizen in Nederland dat werkt met het PDMS. Het systeem ging 'live' op 3 april. Een spannende dag, vond iedereen. "Maar we hebben er 's nachts niet minder om geslapen, hoor", lacht Jan-Willem. Dat bleek geen overmoed, want de invoering van het PDMS verliep heel vlot en soepel. Door de goed doordachte aanpak en grondige voorbereiding was het zelfvertrouwen van de werkgroep zo groot dat zelfs schaduwdraaien op 3 april niet nodig werd geacht. Netty, Ed, Jan-Willem, Ronald en Paul bouwden het systeem letterlijk vanaf de werkvloer; een gouden greep. Bovendien werden in twee weken tijd tweehonderd IC-medewerkers een hele dag volgens het train-the-trainer-principe wegwijs gemaakt in het systeem. Medewerkers konden tijdelijk extra komen werken om er ervaring mee op te doen. Ook slim: een 'knop' in het systeem waarmee medewerkers hun brandende vragen en opmerkingen razendsnel kwijt konden. Dat leverde twintig A4'tjes op, aldus Netty. "Daar zat in het begin ook wel een enkele 'help!' bij. Het is ook niet niks natuurlijk, om opeens met een pc te werken als je jarenlang papier gewend bent geweest. Verder kregen we vooral veel suggesties. Daar zaten veel bruikbare gebruikerstips bij. We hebben ook gezorgd dat iedereen heel snel antwoord kreeg."

Schat aan informatie

PDMS gaat een glorieuze toekomst tegemoet in het Antonius, verwacht Ben Peek. "Het systeem levert een schat aan informatie op die we breed kunnen inzetten. Denk bijvoorbeeld aan een koppeling met het elektronisch patiëntendossier. Maar we kunnen de database ook gebruiken voor medisch en verpleegkundig inhoudelijke evaluaties of voor het verbeteren van beleid. Of zelfs voor wetenschappelijk onderzoek. We kunnen er echt heel veel kanten mee op."